

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА ЯК СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

LEGALIZATION OF PUBLIC PROCUREMENT IN THE BUILDING INDUSTRY AS A COMPONENT OF THE MODERNIZATION OF PUBLIC FINANCE MANAGEMENT

Манько Д.Г., д.ю.н., доцент,
завідувач кафедри державно-правових дисциплін
Міжнародного гуманітарного університету

На сьогоднішній день, після протиправного вторгнення рф на територію нашої держави, знищенням державою терористом українських сіл і навіть цілих міст, питання відбудови зруйнованої нерухомості стають частиною магістрального курсу відновлення України. Враховуючи зазначене, будівельна галузь отримує додатковий імпульс для розвитку та займає вагомe місце в системі публічних закупівель. Управління бюджетними програмами державного та місцевого бюджету, а також кошторисами розпорядників бюджетних коштів має плануватися та відбуватися у режимі суворого виконання встановлених нормативно-правовими актами вимог та дотримання принципу прозорості й відкритості. Виконання зазначених завдань можливо за умови реалізації багатьох факторів, одним з яких є легалізація як самої процедури публічних закупівель у галузі будівництва, так і процедур доступу учасників.

Нормативно-правовий масив яким регламентовано відносини публічних закупівель у сфері будівництва в Україні представлено різноманітними правовими актами, зокрема: кодексами, профільними законами та підзаконними актами.

Наявні нормативно-правові акти процедури публічних закупівель у галузі будівництва, містять багато норм що є неузгодженими між собою, створюють складності під час втілення їх у життя та потребують юридико-технологічної модифікації. Також, зазначені «складнощі» нормативних регламентацій, хоча й не на пряму, але все ж таки можуть слугувати підставами створення тінювих або сірих схем, що є недопустимим для правової держави.

З урахуванням високих корупційних ризиків при придбанні товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади, модернізація системи публічних закупівель стає важливою складовою загальної реформи управління державними фінансами.

Ключові слова: адміністрування публічних фінансів, легалізація, нормативно-правовий акт, прозорість, публічні закупівлі у галузі будівництва, юридична технологія.

To date, after the illegal invasion of the Russian Federation into the territory of our country, the destruction of Ukrainian villages and even entire cities by the terrorist state, the issue of rebuilding the destroyed real estate has become part of the main course of Ukraine's recovery. Taking into account the above, the building industry receives an additional impetus for development and occupies an important place in the public procurement system. Management of budget programs of the state and local budgets, as well as budgets of managers of budget funds, must be planned and carried out in strict compliance with the requirements established by regulatory and legal acts and compliance with the principle of transparency and openness. Accomplishment of these tasks is possible subject to the implementation of many factors, one of which is the legalization of both the public procurement procedure itself in the field of building and the access procedures of participants.

The normative-legal array that regulates public procurement relations in the field of building in Ukraine is represented by various legal acts, in particular: codes, specific laws and by-laws.

The existing normative legal acts of public procurement procedures in the field of building contain many norms that are inconsistent with each other, create difficulties during their implementation and require legal and technological modification. Also, the mentioned «difficulties» of normative regulations, although not directly, can still serve as grounds for creating shadow or gray schemes, which is unacceptable for a rule of law state.

Taking into account the high corruption risks when purchasing goods, works and services to meet the needs of the state and the territorial community, the modernization of the public procurement system becomes an important component of the general reform of public finance management.

Key words: public finance administration, legalization, legal act, transparency, public procurement in the field of building, legal technology.

Актуальність. Функціонування сучасної держави невід'ємно пов'язано із забезпеченням транспарентності окремих механізмів і процесів управління державними фінансами. На сьогоднішній день, після протиправного вторгнення рф на територію нашої держави, знищенням державою терористом українських сіл і навіть цілих міст, питання відбудови зруйнованої нерухомості стають частиною магістрального курсу відновлення України. Враховуючи зазначене, будівельна галузь отримує додатковий імпульс для розвитку та займає вагомe місце в системі публічних закупівель. Управління бюджетними програмами державного та місцевого бюджету, а також кошторисами розпорядників бюджетних коштів має плануватися та відбуватися у режимі суворого виконання встановлених нормативно-правовими актами вимог та дотримання принципу прозорості й відкритості. Виконання зазначених завдань можливо за умови реалізації багатьох факторів, одним з яких є легалізація як самої процедури публічних закупівель у галузі будівництва, так і її учасників.

За своєю природою, публічні закупівлі відносяться до такого виду легалізації як видача дозволу на заняття певною діяльністю – це вид традиційної легалізаційної процедури, яка виражається у допуску суб'єктів до виконання

певної діяльності, та, у окремих випадках, узаконення результатів діяльності на здійснення якої мали бути отримані дозвільні документи. Суб'єктами даного виду легалізації можуть виступати як приватноправові так і публічно-правові особи.

Зазначені положення зумовлюють актуальність обраної теми дослідження та її праксеологічну затребуваність у реаліях сучасної України.

Теоретичною основою дослідження стали наукові праці вчених які аналізують зазначені питання, зокрема: Батенко Л.П., Критенко О.О., Науменко С.М., Олєфір А.О., Смирчинський В.В., Ткаченко Н.Б., Уманців Ю.М., Фалко Ю.В.

Мета статті. Провести аналіз стану легалізації процедур публічних закупівель у галузі будівництва як складової модернізації управління державними фінансами.

Виклад основного матеріалу. Сучасна українська держава зштовхнулася із суворими викликами військової агресії рф. Зрозуміло, наступними будуть роки відновлення, але підійти до цього державі треба не тільки виважено, але й з наявним, правовідповідним механізмом різноманітних процедур, які б забезпечували виконання усіх поставлених завдань та потреб. Державні потреби вза-

галі, є особливим компонентом її функціонування, бо по суті зумовлюють цілеспрямований та ефективний розподіл та використання фінансових ресурсів країни, а також результативність задоволення публічних інтересів.

Критенко О.О., цілком слушно зазначає, що державні (публічні) закупівлі є інструментом, що дозволяє державі здійснювати належним чином свої функції, паралельно впливаючи на економічні відносини і створюючи сприятливі умови для розвитку певних галузей економіки [4, с. 44].

Аналізуючи стан легалізації процедур публічних закупівель у галузі будівництва як складової модернізації управління державними фінансами, перш за все необхідно надати визначення самому поняттю легалізації і вже потім перейти до безпосереднього дослідження.

На найбільш широкому рівні теоретичного узагальнення, легалізація – це правова процедура, яка здійснюється вповноваженим суб'єктом, результатом якої є возведення певних об'єктів у стан, що відповідає чинному закону. Отже, діяльність, яку здійснює відповідно до закону певний суб'єкт у сферах возведення у відповідність із законом (визнання, узаконення, підтвердження, дозволу) певних об'єктів, є легалізаційною діяльністю (різновидом юридичної діяльності).

Власне легалізація представлена в декількох галузях права. Так, визнання державної влади – основи конституційного права, видача дозволу на зайняття певним видом діяльності – цивільне й адміністративне, надання юридичної сили документам і визнання дійсності підписів і печаток, якими скріплені документи – цивільне, міжнародне право, узаконення коштів – кримінальне й адміністративне право [6, с. 12].

За своєю природою, публічні закупівлі відносяться до такого виду легалізації як видача дозволу на заняття певною діяльністю – це вид традиційної легалізаційної процедури, яка виражається у допуску суб'єктів до виконання певної діяльності, та, у окремих випадках, узаконення результатів діяльності на здійснення якої мали бути отримані дозвільні документи. Суб'єктами даного виду легалізації можуть виступати як приватноправові так і публічно-правові особи. Хоча, якщо детально аналізувати відносини, що виникають у сфері публічних закупівель у галузі будівництва, то там можна знайти й інші види легалізаційних процедур, від узаконення й декларування до підтвердження документів тощо.

У випадку із публічними закупівлями у сфері будівництва, легалізація учасників відбувається на кількох рівнях. По-перше, це нормативно-правове забезпечення самої процедури публічних закупівель, по-друге, це виконання умов для входження в коло учасників таких процедур і безпосередня участь у них. На саме цікавить перший аспект, а саме рівень його виконання з огляду на чинну нормативно-правову базу України у цій сфері.

Нормативно-правовий масив яким регламентовано відносини публічних закупівель у сфері будівництва в Україні представлено різноманітними правовими актами, зокрема: кодексами, профільними законами та підзаконними актами.

Бюджетний кодекс України регламентує відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу; контроль за дотриманням бюджетного законодавства; відповідальність і заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства тощо [1].

Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р., визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення

потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад. Метою цього Закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції [32].

Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11.02.2015 р., визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної власності, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування [9].

Закон України «Про Рахункову палату» від 02.07.2015 р., в якому зазначається, що Рахункова палата здійснює фінансовий аудит та аудит ефективності щодо, зокрема: надходжень до державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів та інших доходів, включаючи адміністрування контролюючими органами таких надходжень та здійснення закупівель за рахунок коштів державного бюджету [33].

Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993р., визначає що головними завданнями органу державного фінансового контролю є: здійснення державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильною визначення потреби в бюджетних коштах та взяттям зобов'язань, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, державних фондах, фондах загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетних установах і суб'єктах господарювання державного сектору економіки, в тому числі суб'єктах господарювання, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків акцій (часток) належить суб'єктам господарювання державного сектору економіки, а також на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно (далі - підконтрольні установи), за дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, за судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні. Державний фінансовий контроль забезпечується органом державного фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі [31].

Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001р., визначає правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин [27].

Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 р., визначає правові, економічні, соціальні та організаційні засади містобудівної діяльності в Україні і спрямований на формування повноцінного життєвого середовища, забезпечення при цьому охорони навколишнього природного оточення, раціонального природокористування та збереження культурної спадщини [30].

Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14.10.1994 р., встановлює відповідальність юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (суб'єктів містобуду-

вання) за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, а саме протиправні діяння (дії чи бездіяльність) суб'єктів містобудування – юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених законодавством, будівельними нормами, державними стандартами і правилами [10].

Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 р., який визначає правові та організаційні засади здійснення архітектурної діяльності і спрямований на формування сприятливого життєвого середовища, досягнення естетичної виразності, економічної доцільності і надійності будинків, споруд та їх комплексів. Держава забезпечує умови для здійснення архітектурної діяльності зокрема, шляхом проведення містобудівних та архітектурних конкурсів на створення нових, реконструкцію та реставрацію існуючих об'єктів архітектури загальнодержавного значення [7].

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» від 17.10.2019 р., встановлює поняття єдиної інформаційно-телекомунікаційної системи у складі містобудівного кадастру, що забезпечує створення, перегляд, відправлення, прийняття, збирання, внесення, накопичення, обробку, використання, розгляд, зберігання, захист, облік та надання інформації у сфері будівництва, а також електронну взаємодію між фізичними та юридичними особами, державними органами, органами місцевого самоврядування, центрами надання адміністративних послуг, з метою отримання визначених цим Законом послуг у сфері будівництва [11].

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011р., визначає правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів [34].

Закон України «Про будівельні норми» від 05.11.2009 р., регулює відносини у сфері нормування у будівництві та визначає правові та організаційні засади розроблення, погодження, затвердження, реєстрації і застосування будівельних норм [8].

Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку» від 02.09.2020 р., що визначає правові та організаційні засади введення в обіг або надання будівельної продукції на ринку шляхом встановлення правил для вираження показників, пов'язаних із суттєвими експлуатаційними характеристиками такої продукції, а також застосування щодо такої продукції знака відповідності технічним регламентам [29].

Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19.06.2003 р., який встановлює загальні принципи, правові та організаційні засади залучення коштів фізичних і юридичних осіб в управління з метою фінансування будівництва житла та особливості управління цими коштами, а також правові засади та особливості випуску, розміщення та обліку сертифікатів фондів операцій з нерухомістю [35].

Закон України «Про енергетичну ефективність будівель» від 22.06.2017 р., визначає правові, соціально-економічні та організаційні засади діяльності у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель і спрямований на зменшення споживання енергії у будівлях та є складовою легалізації державних закупівель у сфері будівництва, оскільки згідно із ст. 16 фінансування термомодернізації та енергоефективних заходів здійснюється, в тому числі, за рахунок коштів державного і місцевого бюджетів, а також на засадах державно-приватного партнерства [13].

До основних підзаконних нормативно-правових актів,

що регламентують порядок здійснення державних закупівель, належать:

по-перше, Постанови Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» від 15.04.2015 № 215, «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» від 3 лютого 2016 р. № 43, «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків» від 24.02.2016 № 166, «Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу» від 14.09.2020 № 822, якою закріплено структуру, а також докладний механізм формування та використання електронного каталогу в електронній системі закупівель відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», «Про містобудівний кадастр» від 25 травня 2011 року № 559, «Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» від 23 червня 2021 року № 681, «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації» від 25 травня 2011 р. № 548, Постанови Кабінету міністрів України від 28.02.2022 № 169 «Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану».

По-друге, накази центральних органів виконавчої влади, зокрема: «Про затвердження національного класифікатора України ДК 021:2015 та скасування національного класифікатора України ДК 021:2007» (Міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749), «Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі» (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 11.06.2020 № 1082), «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі» (Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 708), «Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18.02.2020 № 275), «Про затвердження ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 04.06.2014 № 163), «Про затвердження кошторисних норм України у будівництві» (Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281), «Про затвердження та набуття чинності галузевих виробничих норм ГБН Г.1-218-182:2011 «Ремонт автомобільних доріг загального користування. Види ремонтів та переліки робіт»» (Наказ Державної служби автомобільних доріг України від 23.08.2011 № 301), «Про затвердження Правил визначення вартості будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування» (Наказ Міністерства інфраструктури України від 02.05.2022 № 273), «Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018-2000» (Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 № 507), Лист Міністерства економіки України «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану» від 09.03.2022 № 3304-04/9472-06.

Нами досліджені положення тридцяти трьох законів і вісімнадцяти підзаконних актів, і це лише основоположні та безпосередньо пов'язані із процедурами здійснення публічних закупівель у галузі будівництва нормативно-правові документи. Бо практично кожен з напрямів можна продовжувати, знаходячи ті чи інші норми пов'язані публічними закупівелями у галузі будівництва.

Висновки. До яких висновків можна прийти. Перш за все, загальний аналіз в сфері здійснення публічних закупівель у галузі будівництва, свідчить про належний рівень нормативно-правової регламентації (легальності) цієї

складової модернізації управління державними фінансами.

Проте наявні нормативно-правові акти, містять багато норм що є неузгодженими між собою, створюють складності під час втілення їх у життя та потребують юридико-технологічної модифікації. Також, зазначені «складнощі» нормативних регламентацій, хоча й не на пряму, але все ж таки можуть слугувати підставами створення тіншових

або сірих схем, що є недопустимим для правової держави.

З урахуванням високих корупційних ризиків при придбанні товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади, модернізація (внесення змін та уточнень, видалення повторів та колізійних положень, терміно-понять та процедурних нестиковок) системи публічних закупівель є важливою складовою загальної реформи управління державними фінансами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 року № 2456-VI / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018-2000: Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va507565-00#Text>
3. Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 681. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-%D0%BF#Text>
4. Критенко О.О. Сутність та особливості функціонування системи державних закупівель. Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2012. – № 9. – С. 42-53
5. Лист Міністерства економіки України «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану» від 09.03.2022 № 3304-04/9472-06 URL: <http://surl.li/nkudz>
6. Манько Д.Г. Легалізація в механізмі дії права: монографія. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2014. 232 с.
7. Про архітектурну діяльність: Закон України 20 травня 1999 року № 687-XIV / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>
8. Про будівельні норми: Закон України від 5 листопада 2009 року № 1704-VI / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17#Text>
9. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11 лютого 2015 року № 183-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України 14 жовтня 1994 року № 208/94-ВР / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80#Text>
11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва: Закон України від 17 жовтня 2019 року № 199-IX / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199-20#Text>
12. Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 169 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335-2022-%D0%BF#Text>
13. Про енергетичну ефективність будівель: Закон України від 22 червня 2017 року № 2118-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-19#Text>
14. Про затвердження ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»: Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.06.2014 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0163858-14#Text>
15. Про затвердження кошторисних норм України у будівництві: Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0281914-21#n12>
16. Про затвердження національного класифікатора України ДК 021:2015 та скасування національного класифікатора України ДК 021:2007: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1749731-15#n14>
17. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
19. Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі: Наказ Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 708. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0500-20#Text>
20. Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 548. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF#Text>
21. Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 11.06.2020 № 1082. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-20#Text>
22. Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2020 № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/822-2020-%D0%BF#Text>
23. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 166. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF#Text>
24. Про затвердження Правил визначення вартості будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загальногo користування: Наказ Міністерства інфраструктури України від 02.05.2022 № 273. URL: <http://surl.li/kdndx>
25. Про затвердження примірної методики визначення очікуваної вартості предмета закупівлі: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18.02.2020 № 275. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0275915-20#Text>
26. Про затвердження та набуття чинності галузевих виробничих норм ГБН Г.1-218-182:2011 «Ремонт автомобільних доріг загальногo користування. Види ремонтів та переліки робіт»: Наказ Державна служба автомобільних доріг України від 23.08.2011 № 301. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0301850-11#Text>
27. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
28. Про містобудівний кадастр: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-%D0%BF#Text>
29. Про надання будівельної продукції на ринку: Закон України 2 вересня 2020 року № 850-IX / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-20#n3>
30. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 року № 2780-XII / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text>
31. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 року № 2939-XII / *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
32. Про публічні закупівлі: Закон України від 25 грудня 2015 року № 922-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 26.08.2016).
33. Про Рахункову палату: Закон України від 2 липня 2015 року № 576-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
34. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
35. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19 червня 2003 року № 978-IV / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-15#Text>